

Athen i det femte århundrede f. Kr.

1. Hvilken betydning fik Perserkrigene 499-479 f.Kr. for Athens økonomiske og kulturelle udvikling?
2. Hvilken betydning fik Den Peloponnesiske Krig 431-404 f.Kr. for Athen?
3. Nævn nogle grunde til, at de gamle normer og livsværdier smuldrede på en sådan måde, at man taler om en *værdikrise* i århundredets sidste halvdel?

Sokrates' Forsvarstale

4. Kan *Forsvarstalen* anvendes som kilde til processen mod Sokrates i 399 f.Kr.?
5. Hvad lød anklagen mod Sokrates på?
6. Hvorfor inddeler Sokrates sit forsvar i ét afsnit om bysladder, ét om selve anklagen og et tredje om sit liv i byens tjeneste?
7. Hvad mener Sokrates med, at han måske har en *menneskelig visdom*?
8. Hvorfor hævder Sokrates, at han er den viseste, fordi han intet ved?
9. Er der overhovedet noget, han véd? I givet fald, hvad?
10. Hvorfor vil Sokrates ikke acceptere, at man kalder ham nogens lærer?
11. Hvorledes betragtede Sokrates sit eget liv og sin opgave i Athen?
12. Hvad er lykke, set med Sokrates' øjne?
13. Sammenlign Sokrates' lykkebegreb med det, vi møder hos Homer og Herodot.
14. Gør rede for Sokrates opfattelse af begrebet *ψυχή*, *sjæl*. Hvorved adskiller hans opfattelse sig fra tidligere tiders forestillinger?
15. Hvorfor provokerer han dommerne ved at foreslå livsvarig bespisning på Prytanieon?
16. Var Sokrates skyldig i anklagen, eller var dommen et justitsmord?¹⁾

Symposion

17. Hvad betyder det græske ord *Συμπόσιον* (*Symposion*)?
18. Fortæl om den aktuelle anledning til symposiet hos Agathon.
19. Hvorfor lader Platon Sokrates referere en klog kone ved navn Diotima i stedet for blot at lade Sokrates selv redegøre for sit syn på *ἔρως*, *eros*?
20. Hvorledes forholder Diotimas tale sig til den efterfølgende tale af Alkibiades?
21. Gør kort rede for den traditionelle opfattelse af begrebet *eros*!
22. Hvad bliver *eros* omdefinert til i løbet af Diotimas tale? Hvad er målet for *eros*?
23. Gør rede for, hvorledes man gradvist kan nå til det endelige mål for *eros*!
24. Når man har nået målet, hvad kan det så bruges til hernede på jorden?
25. Hvilket indtryk giver Alkibiades' tale af forholdet mellem Sokrates og hans venner?

---

1. En indsigtfuld skildring af Sokrates kan læses i: Poul Johs.Jensen, *Sokrates*, G.E.C.Gads Forlag 1969.

Platons idealisme

26. Hvilket filosofisk problem ønsker Platon at løse ved at indføre begreberne ide og fænomen?
27. Hvad betyder ordet *ἰδέα, idé*? Hvorledes defineres begrebet idé hos Platon?
28. Hvad betyder ordet *φαινόμενον, fænomenon*? Hvorledes defineres det hos Platon?
29. Nævn nogle ideer og den ide, der er overordnet alle de andre!
30. Hvorfor er der nogle mennesker, som ikke kan lade være med at søge ideernes verden?
31. Gør rede for et begreb som *anamnesis*? Hvorfor må Platon indføre et sådant begreb?
32. Gør rede for ironiens og dialogens betydning for menneskets erkendelse!
33. Hvad har viden og handling med hinanden at gøre?
34. Hvad må Platon mene om de homeriske guder og begreber som skæbne, hybris og nemesis?

Idealisme og kristendom

35. Sammenlign Platons opfattelse af tid og evighed med det kristne verdensbillede?
36. Hvorved adskiller Platons opfattelse af begreberne *sjæl* og *Gud* sig fra kristendommens?
37. Hvad må Platon mene om begreberne *synd* og *frelse*?
38. Hvad har viden og handling at gøre med hinanden hos Platon?
39. Nogle kalder både Platons idealisme og kristendommen dualistiske livsopfattelser. Hvad skal man mene om det?²⁾
40. Hvorfor forsøgte man i renæssancen³⁾ at forene Platons idealisme med kristendommen? Hvad kan have tiltalt renæssancens mennesker ved Platons filosofi?

BJ / 27. april 2008

---

2. Den bedste nyere indføring i Platon og hans filosofi findes i: Karsten Friis Johansen, *Den europæiske filosofis historie, Antikken*, Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck 1991.

3. F.eks. Pico della Mirandola, *Om menneskets værdighed*, Museum Tusulanum 1989. Oversat fra latin *Oratio de dignitate hominis* fra 1486.